

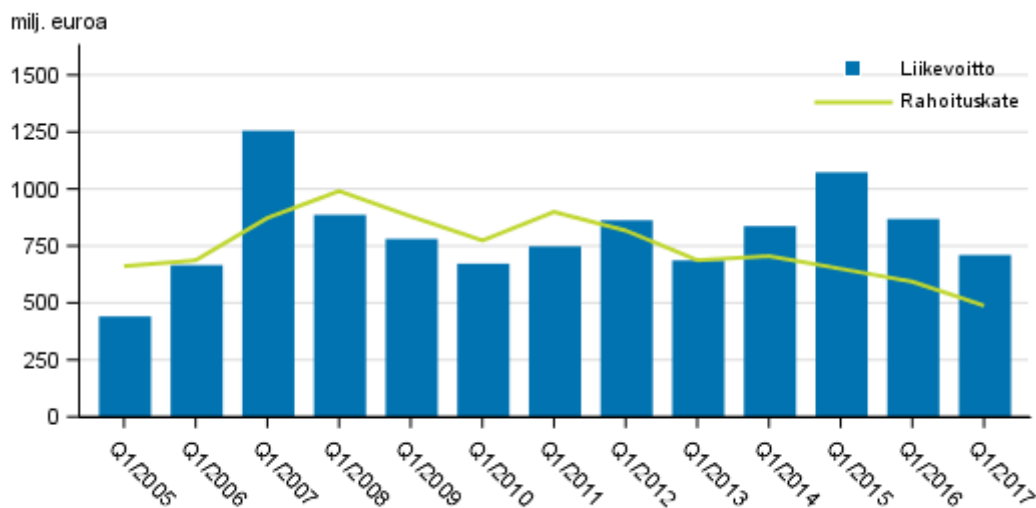
Luottolaitosten tilinpäätökset

2017, 1. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto laskivat vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä 488 miljoonaa ja liikevoitto 710 miljoonaa euroa. Rahoituskate ja liikevoitto laskivat 18 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 1. neljännes 2005-2017, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa toimivien pankkien korkotuotot olivat ensimmäisellä neljänneksellä 1,1 miljardia euroa, laskien 181 miljoonaa euroa viime vuoden vastaavan ajankohdan 1,3 miljardista eurosta. Edellisestä neljänneksestä pudotusta oli puolestaan 52 miljoonaa euroa. Korkokulut olivat neljänneksen aikana 586 miljoonaa euroa, mikä on 76 miljoonaa euroa ja 11,5 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Edellisestä neljänneksestä korkokulut kasvoivat 32 miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot

Palkkiotuotot olivat vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 571 miljoonaa euroa, mikä on 37 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Edelliseen neljännekseen verrattuna palkkiotuotot kasvoivat 26 miljoonaa euroa.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat Suomessa toimivien pankkien suurin yhteenlaskettu kuluerä. Ne pysyivät lähes samalla tasolla viime vuoden vastaavaan neljännekseen nähden, nousten 703 miljoonasta eurosta 707 miljoonaan euroon. Hallinnon kulujen suurin alaeä palkat ja palkkiot vähenivät viime vuoden 363 miljoonasta eurosta 345 miljoonaan euroon. Edelliseen neljännekseen nähden hallinnon kulut vähenivät 95 miljoonaa euroa.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 710 miljoonaa euroa. Edelliseen neljännekseen verrattuna liikevoitto väheni 62 miljoonalla eurolla, vuodentakaiseen verrattuna puolestaan 158 miljoonaa euroa. Vuodentakaiseen nähden rahoituskatteen lisäksi erityisesti osinkotulot, voitot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista ja muut liiketoiminnan tuotot vähenivät selvästi. Palkkiokulujen huomattava väheneminen tasasi liikevoiton pientymistä.

Tase

Taseiden yhteenlaskettu arvo oli 375 miljardia euroa. Tase oli 33,4 prosenttia pienempi vuodentakaiseen 563 miljardiin nähden. Oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli ensimmäisellä neljänneksellä 4,4 prosenttia. Oman pääoma väheni edelliseen vuoteen verrattuna 10 miljardilla eurolla 26,6 miljardista eurosta 16,6 miljardiin euroon. Edellisellä neljänneksellä oma pääoma oli 27,1 miljardia euroa.

Suomen pankkisektorilla tehty yritysjärjestely selittää suurimman osan taseiden, erityisesti oman pääoman poikkeuksellisen suurista muutoksista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.3.2017, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.3.2017, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 1. neljännes 2005-2017, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2017, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.3.2017, 1 000 euroa

	1.1.- 31.3.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	485 372	320 728	217 295	50 452	1 073 846
Korkokulut	303 398	244 080	27 795	10 559	585 831
RAHOITUSKATE	181 974	76 648	189 500	39 893	488 015
(Kulut niistä oman pääoman ehtoisista instrumenteista, jotka ovat lunastettavissa)	.. ¹⁾
Osinkotuotot	25 293	..	258 474	3 050	286 706
Palkkiotuotot	149 530	253 105	142 351	26 095	571 081
(Palkkiokulut)	35 429	31 334	13 949	3 951	84 663
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	12 627	50 946	8 119	9 914	81 607
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen ja -velkojen voitot ja (-) tappiot, netto	63 099	-59 139	555	72	4 587
Voitot / (-) tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista, netto	1 144	..	88	..	-447
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	-856	..	-5	1	34 928
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	1 068	2 096	-13	-15	3 136
Rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän taseen poiskirjaamisesta syntyneet voitot / (-) tappiot
Muut liiketoiminnan tuotot	25 157	67 054	35 616	2 368	130 195
(Muut liiketoiminnan kulut)	17 929	4 187	41 289	8 281	71 686
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	405 678	389 784	579 485	69 114	1 444 060
(Hallinnon kulut)	194 617	283 336	192 832	35 979	706 765
josta:Palkat ja palkkiot (sis. henkilösivukulut)	80 409	154 857	92 679	17 386	345 331
josta: Muut hallintokulut	114 208	128 480	100 153	18 594	361 434
(Poistot)	10 653	11 761	7 922	1 728	32 064
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	263	-4 648	-4 385
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	5 903	1 931	654	-787	7 701
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	350	..	3 881
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin
Voitto / (-) tappio myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä

	1.1.- 31.3.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	194 241	105 861	377 727	32 194	710 023
(Tilinpäätössiirrot)
(Yhteisön jatkuviin toimintoihin liittyvä verokulu / (-) tuotto)
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	155 781	83 549	354 337	22 119	615 785
Satunnainen voitto tai (-) tappio verojen jälkeen
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	155 781	83 549	354 337	22 119	615 785

1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.3.2017, 1 000 euroa

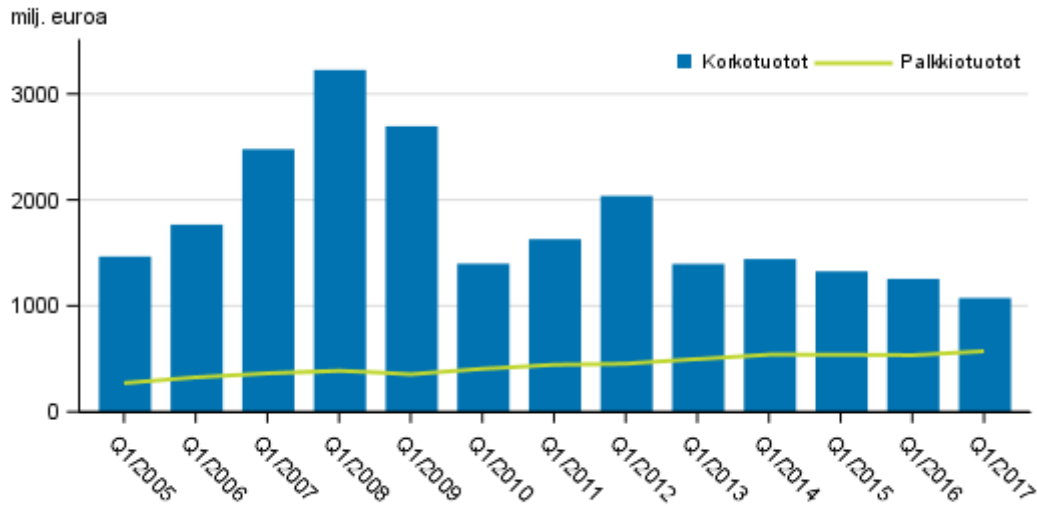
	1.1.- 31.3.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	18 063 872	89 926 489	1 905 810	561 289	110 457 460
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	8 525 179	7 361 789	90 926	.. ¹⁾	15 978 024
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	4 401	10 115	597 180
Myytavissä olevat rahoitusvarat	15 814 847	7 416 578	6 706 026	1 571 145	31 508 596
Lainat ja muut saatavat	65 400 236	73 522 024	59 662 114	8 297 132	206 881 505
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	869 444	..	38 477	22 340	930 262
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta	872 935	..	108 180	72 593	1 113 907
Suojauskohteen käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa (varat)
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	1 308 677	..	18 661	10 933	1 346 107
Sijoituspalveluritysten sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin
Aineelliset hyödykkeet	32 262	78 696	774 828	128 044	1 013 829
Aineettomat hyödykkeet	196 440	410 479	8 053	19 275	634 247
Muut varat	2 017 007	1 598 642	163 717	236 359	4 015 725
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
Verosaamiset	61 560	3 887	40 740	1 787	107 974
VARAT YHTEENSÄ	113 569 336	180 795 715	69 521 932	10 931 143	374 818 126
VASTATTAVAA
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	5 793 096	665 601	44 709	..	6 503 444
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	14 059 007
Jaksotettuun hankintamenuun kirjatut rahoitusvelat	94 891 157	163 769 070	58 056 063	9 482 204	326 198 495
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta (velat)	340 864	..	8 512	..	471 373
Suojauskohteen käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa (velat)	55 197	163 196
Varaukset	4 932	81 616	12 295	482	99 325
Verovelat	18 254	135 351	21 664	19 516	194 786
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	4 915 352	2 930 721	2 282 859	411 116	10 540 048
Velat, jotka sisältyvät myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään
Poistoero
Vapaaehtoiset varaukset
VELAT YHTEENSÄ	107 710 601	180 119 818	60 428 194	9 971 059	358 229 673
Pääoma	907 939	85 190	3 286 135	113 643	4 392 906
Ylikurssirahasto	558 792	569 112

	1.1.- 31.3.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	26 250	26 820
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	83 231	..	76 337	55 368	269 434
Kertyneet voittovarot	2 940 052	290 453	3 320 945	437 328	6 988 778
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	1 187 318	161 637	2 055 985	321 307	3 726 246
(-) Omat osakkeet
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	155 781	83 549	354 337	22 119	615 785
(-) Ennakko-osingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 858 735	675 897	9 093 739	960 084	16 588 454
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	113 569 336	180 795 715	69 521 933	10 931 143	374 818 127

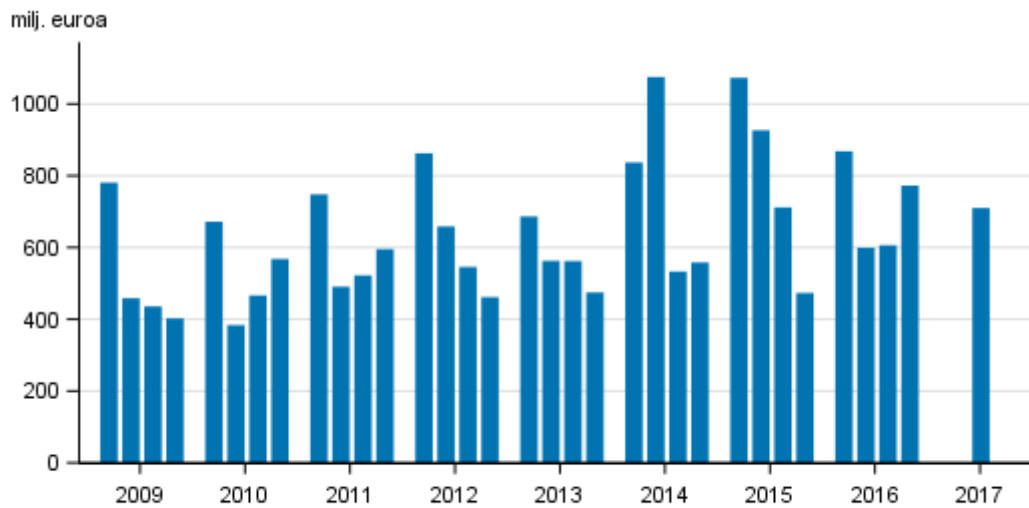
1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 1. neljännes 2005-2017, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2017, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskaavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskaavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskaavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskaavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Pekka Tamminen 029 551 2460

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)